

Programul de Vecinătate al Uniunii Europene pentru Republica Moldova

Suport pentru asigurarea respectării drepturilor de proprietate intelectuală

EuropeAid/137467/DH/SER/MD

CURRICULUM

*Managementul proprietății intelectuale
pentru specialitățile de profil economic*

Recomandări

Iurie BADÂR,
doctor, conferențiar universitar, expert al proiectului SARDPI
2018

**Proiect finanțat de
Uniunea Europeană**

Proiect implementat de

Lider de Consorțiu, alături de

1. Introducere

Oportunitatea implementării cursului *Managementul proprietății intelectuale* în planurile de învățământ universitare rezultă din realitățile societății cunoașterii, în care rolul creativității și inovării devine unul dominant. În aceste condiții specificul dezvoltării economice la sfârșitul sec. XX – începutului sec. XXI a fost și mai este marcat de o ascensiune accelerată a ponderii muncii intelectuale în activitățile economice și a activelor intelectuale (imobilizărilor necorporale) în patrimoniul corporativ. În această ordine de idei extinderea relațiilor de proprietate asupra rezultatelor creativității umane și gestiunea eficientă a acestora devin condiții imanente ale managementului modern.

Prin urmare putem afirma cu certitudine că proprietatea intelectuală deschide numeroase posibilități reale de modernizare a dezvoltării economice prin avantajele concurențiale ce pot fi create de noile produse și tehnologii, promovarea imaginii favorabile a companiei. Ea poate contribui la relansarea unor întreprinderi, țări sau chiar sectoare economice. Acest specific tot mai mult urmează să deplaseze proprietatea intelectuală și inovarea spre centrul atenției corpului managerial, deoarece orice întreprindere nu mai poate avea un viitor cert decât prin utilizarea cunoștințelor, informației și dezvoltarea inovațională.

Abordarea proprietății intelectuale în calitate de patrimoniu corporativ impune un set de obiective axate atât pe elaborarea și asigurarea protecției rezultatelor activității de creație, cât și pe gestiunea eficientă în vederea obținerii din aplicarea lor a unor beneficii economice. În această ordine de idei, urmează să se determine sferile de utilizare a creațiilor intelectuale disponibile, avantajele competitive ce pot fi atinse, parametrii principali pe segmentele respective ale pieței, să se evalueze capacitățile concurențiale ale companiei în ansamblu, a tehnologiilor sau produselor noi preconizate spre valorificare/lansare.

Astfel, utilizarea eficientă a activelor intelectuale prezintă un factor important al optimizării rezultatelor economico-financiare ale întreprinderii. Eficientizarea aplicării acestor active nu poate fi atinsă decât în cadrul unei gestiuni corporative a proprietății intelectuale care în mod firesc presupune prezența și buna funcționare a unor structuri (subdiviziuni) investite în mod special cu realizarea complexă a funcțiilor ce țin de organizarea activităților de elaborare, protecție și utilizare adecvată a produselor intelectuale. Experiența țărilor dezvoltate demonstrează elocvent oportunitatea acestora. Subdiviziunile marilor corporații din Occident, implicate în gestionarea cunoștințelor și proprietății intelectuale întrunesc sute, în unele cazuri mii de angajați de profil managerial, juridic, economic, informațional, tehnic, specialiști în brevetare și marketing etc. Astfel, gestionarea eficientă a portofoliilor de obiecte ale proprietății intelectuale implică nu numai calificare și profesionalism, ci și eforturi conjugate ale unor colective de specialiști în multiple domenii.

Principalele obiective ale gestiunii proprietății intelectuale sunt axate pe următoarele activități: elaborarea și implementarea politicilor de inovare și aplicare a cunoștințelor/informațiilor/tehnologiilor noi; formarea și promovarea unui climat inovațional favorabil; utilizarea eficientă a potențialului intelectual al companiei; încurajarea elaborării și implementării creațiilor intelectuale; selectarea modalității optime de protecție a acestora, asigurarea confidențialității secretelor comerciale; protecția juridică și menținerea în vigoare a obiectelor proprietății industriale (în continuare – OPI); comercializarea creațiilor intelectuale; depistarea cazurilor de utilizare ilicită de către terți a OPI proprii și soluționarea litigiilor aferente; capitalizarea proprietății intelectuale prin utilizarea comercială, gajare, includere în componența capitalului social, în evidența contabilă și rapoartele financiare.

Cu părere de rău constatăm că în Republica Moldova activitatea managerială în prezent este preponderent axată pe gestiunea resurselor economice tradiționale (materiale, financiare, umane), cele intelectuale fiind deseori neîntemeiat ignorate. Această inerție managerială în mare măsură datorează pregătirii profesionale insuficiente, dar bineînțeles și faptului că în spațiul economic

postsovietic, parțial și în cel postsocialist, potențialul proprietății intelectuale încă nu este conștientizat în deplina măsură pentru a fi valorificat în vederea obținerii unor avantaje competitive. Acest gol în mare măsură urmează a fi acoperit de învățământului universitar, inclusiv prin valorificarea prezentului curs de management al proprietății intelectuale.

2. Administrarea disciplinei

Tabelul 1. Distribuirea timpului de studiu în funcție de tipurile de activități

Forma de învățământ	Denumirea disciplinei	Ore total					Forma de evaluare
		Total	Inclusiv				
			Prelegeri	Seminare	Laborator	Lucru individual	
Ciclul II, masterat	Managementul proprietății intelectuale	60	20	10	0	30	examen

Tabelul 2. Distribuirea timpului de studiu pe subiecte ale prelegerilor, seminarelor și lucrul individual

Subiecte ale prelegerilor	Numărul de ore		
	Prelegeri	Seminare	Lucrul individual
1. Proprietatea intelectuală și rolul ei în societatea cunoașterii.	2	1	3
2. Proprietatea intelectuală ca obiect al managementului.	2	1	3
3. Gestiunea procesului inovațional – miezul managementului proprietății intelectuale.	2	2	4
4. Managementul imaginii afacerii și produselor/serviciilor.	2	2	4
5. Gestiunea colectivă a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.	2	0	2
6. Serviciul de gestiune a proprietății intelectuale din cadrul companiei și funcțiile lui	2	2	4
7. Piața proprietății intelectuale și transferul tehnologic.	2	2	4
8. Managementul proprietății intelectuale în instituțiile de cercetare și universitare.	2	0	2
9. Particularitățile gestiunii proprietății intelectuale în cadrul IMM.	2	0	2
10. Aspecte manageriale ale activității de evaluare, evidență și inventarierea imobilizărilor necorporale.	2	0	2
Total ore	20	10	30

3. Scopul și sarcinele cursului

Scopul general al cursului constă în formarea unor viziuni euristice despre rolul exclusiv al proprietății intelectuale în societatea cunoașterii cu însușirea principiilor funcționării

managementului activităților de elaborare, protecție și valorificare a creațiilor intelectuale în vederea formării unor avantaje concurențiale.

Principalele sarcini ale cursului *Managementul proprietății intelectuale* sunt axate pe conștientizarea oportunității managementului proprietății intelectuale în calitate de principală sursă a creșterii economice în epoca cunoașterii, obținerea unor competențe și abilități de organizare și gestiune a activităților de protecție a creațiilor intelectuale, caracterul intangibil al cărora impun alte principia de gestiune viyavi de resursele economice tradiționale.

Destinația cursului *Managementul proprietății intelectuale*. Cursul este adresat studenților ciclului II, masterat ai specialităților de profil economic, mai cu seamă celor ce țin de domeniul businessului și administrării afacerilor. El poate fi încadrat în planurile de învățământ atât cu titlu obligatoriu, cât și facultativ/opțional, în funcție de specialitate. Totodată, cu mici ajustări, cursul poate fi integrat cu alte discipline afiliate cum ar fi *Introducere în proprietatea intelectuală, Transferul tehnologic, Managementul cercetării, Managementul inovațional, Managementul cunoștințelor* etc.

4. Titlurile și conținutul prelegerilor

1. Proprietatea intelectuală și rolul ei în societatea cunoașterii.

Creativitatea și munca intelectuală – surse ale creațiilor (produselor) intelectuale. Cunoștințele și informațiile – principalele forme ale creațiilor intelectuale. Caracterul imaterial al produselor intelectuale

Oportunitatea protecției juridice a creațiilor intelectuale. Obiectele proprietății intelectuale și tipologia lor: proprietatea industrială; obiectele dreptului de autor și drepturilor conexe.

Transformarea creațiilor intelectuale în bunuri economice și mărfuri. Valoarea de înrebuițare și valoarea de schimb a bunurilor intelectuale.

Formarea sistemelor naționale de protecție a proprietății intelectuale și internaționalizarea ei. Constituirea protecției proprietății intelectuale în Republica Moldova.

Rolul proprietății intelectuale în condițiile epuizării resurselor naturale și societății bazate pe cunoaștere. Proprietatea intelectuală – principala resursă economică a societății cunoașterii.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *particularitățile muncii intelectuale și extinderea rolului ei în societatea cunoașterii;*
- *specificul imaterial al produselor intelectuale;*
- *necesitatea protecției juridice a creațiilor intelectuale;*
- *tipologia obiectelor de proprietate intelectuală;*
- *metamorfoza produselor intelectuale în bunuri intelectuale.*

Abilități

- *de delimitare a muncii fizice de cea intelectuală;*
- *de difinire a priorităților protecției juridice a creațiilor intelectuale;*
- *de diferențiere a produselor materiale de cele intelectuale;*
- *de specificare a caracterului nepuizabil al resurselor intelectuale.*

2. Proprietatea intelectuală ca obiect al managementului.

Premizele și oportunitatea gestiunii proprietății intelectuale. Proprietatea intelectuală – componenta definitorie a patrimoniului societății și celui corporative.

Conceptul și funcțiile managementului proprietății intelectuale. Obiectele și subiecții managementului proprietății intelectuale.

Aspectele macro- și microeconomice ale managementului proprietății intelectuale. Dimensiunile structurală și funcțională ale managementului proprietății intelectuale.

Managementul PI - parte componentă a managementului și culturii corporative.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- oportunitatea gestiunii proprietății intelectuale;
- extinderea ponderii imobilizărilor necorporale în patrimoniul corporativ;
- funcțiile managementului proprietății intelectuale;
- definirea conceptului managementului proprietății intelectuale.

Abilități:

- de specificare a obiectelor și subiecților managementului proprietății intelectuale;
- de delimitare a aspectelor macro- și microeconomice ale managementului proprietății intelectuale;
- de delimitare a dimensiunilor structurală și funcțională ale managementului proprietății intelectuale.

3. Gestiunea procesului inovațional – miezul managementului proprietății intelectuale.

Dezvoltarea inovațională – principala sursă a creșterii economice.

Brevetarea invențiilor – instrument indispensabil al gestiunii inovării. Criterii de brevetabilitate a invenției. Excepții de la brevetabilitate. Prioritatea invenției. Data de deposit. Durata protecției prin brevet. Brevete clasice și de scurtă durată (modele de utilitate).

Specificul protecției și gestiunii altor tipuri de inovații: soiuri de plante; secrete comerciale (know-how); desene și modele industriale; software; rezultate ale cercetărilor științifice; propuneri de raționalizare; metode de afaceri/business (soluții manageriale).

Managementul riscurilor inovaționale. Căile de diminuare a acestora. Capitalul venture.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- criteriile de brevetabilitate a invenției;
- definiția secretului comercial;
- semnificația priorității invenției;
- data de deposit și rolul ei în protecția invențiilor
- definiția capitalului venture.

Abilități:

- de argumentare a dezvoltării inovaționale în calitate de principală sursă a creșterii economice;
- delimitarea brevetelor clasice de cele de scurtă durată;
- de clasificare a riscurilor inovaționale

4. Managementul imaginii afacerii și produselor/serviciilor.

Extinderea rolului imaginii și reputației afacerii, produselor/serviciilor în promovarea vânzărilor.

Semnele distinctive – instrumente eficiente în gestiunea, crearea și menținerea imaginii favorabile și reputației companiei. Tipologia semnelor distinctive.

Marca – instrument principal în comunicarea producătorului cu consumatorul. Funcțiile și tipologia mărcilor. Coraportul dintre marcă și brand. Brandmanagement-ul. Branding-ul.

Rolul denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate în gestiunea și promovarea vânzărilor.

Potențialul economic și modalitățile de gestiune a numelor comerciale și numelor de domeniu.

Designul industrial – instrument eficient al distinctivității mărfurilor. Designmanagement-ul.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- rolul imaginii și reputației afacerii în promovarea vânzărilor;

- *tipologia semnelor distinctive;*
- *funcțiile și tipologia mărcilor;*
- *semnificația denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate;*

- *definirea numelor comerciale și numelor de domeniu.*

Abilități:

- *de a comprare a mărcii și brand-lui;*
- *de a delimitare a denumirilor de origine și indicațiilor geografice*
- *de a explica esența designmanagementului.*

5. Gestiunea colectivă a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

Specificul protecției obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe. Oportunitatea unor modalități speciale de gestiune a valorificării comerciale a acestora.

Constituirea sistemelor naționale și celui internațional de gestiune colectivă a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

Principiile de funcționare a societăților de gestiune colectivă. Atribuțiile și responsabilitățile societăților de gestiune colectivă.

Relațiile societăților de gestiune colectivă cu utilizatorii creațiilor artistice/literare și autoritățile publice.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *particularitățile protecției obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe;*
- *semnificația gestiunii colective a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe;*
- *principiile de funcționare a societăților de gestiune colectivă;*

Abilități:

- *de a argumenta necesitatea gestiunii colective a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe;*
- *de a formula atribuțiile și responsabilitățile societăților de gestiune colectivă.*

6. Serviciul de gestiune a proprietății intelectuale din cadrul companiei și funcțiile lui.

Oportunitatea creării unui serviciu corporativ de management al PI în vederea gestiunii eficiente a acesteia. Principii generale ale organizării serviciului și funcțiile lui.

Gestiunea valorificării potențialului intelectual prin elaborarea și realizarea politicilor și strategiilor corporative în domeniul PI.

Identificarea formei adecvate a protecției creațiilor intelectuale. Formarea, asigurarea protecției optime și valorificarea portofoliului de OPI.

Delimitarea drepturilor corporative de cele ale inventatorilor/autorilor asupra OPI. Invențiile de serviciu.

Gestiunea activităților de încurajare a creativității angajaților și a valorificării OPI, inclusiv prin comercializarea acestora.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *funcțiile serviciului corporativ de gestiune a proprietății intelectuale;*
- *rolul politicilor și strategiilor corporative în domeniul proprietății intelectuale;*
- *criteriile de identificare a modalităților adecvate de protecție a creațiilor intelectuale;*
- *modalitățile de încurajare a creativității angajaților.*

Abilități:

- *de a argumentare a necesității formării unui serviciu corporativ de gestiune a proprietății intelectuale;*
- *de a delimitare a drepturilor corporative asupra OPI de cele ale inventatorilor/autorilor;*

7. Piața proprietății intelectuale și transferul tehnologic.

Comercializarea OPI – principala modalitate de încorporare a proprietății intelectuale în circuitul economic. Modalități de utilizare comercială a proprietății intelectuale: licențiere; cesiune; gaj; franchising; includere în capitalul social și bilanțul contabil etc.

Instrumentele de plată pe piața proprietății intelectuale: redevențele și sumele forfritare.

Specificul cererii și ofertei pe piața proprietății intelectuale. Principalele segmente ale pieței proprietății intelectuale. Piața mondială a proprietății intelectuale.

Noțiunea de transfer tehnologic și rolul lui în gestiunea afacerii. Mecanismul funcționării transferului tehnologic în condițiile economiei de piață. Politici corporative de transfer tehnologic. Infrastructura transferului tehnologic.

Înregistrarea contractelor de comercializare a proprietății industriale și rolul lor în politicile inovaționale și industriale ale statului.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *definirea modalităților de utilizare comercială a proprietății intelectuale,*
- *identificarea instrumentelor de plată pe piața proprietății intelectuale*
- *definirea noțiunii de transfer tehnologic;*

Abilități:

- *de a argumenta oportunitatea comercializării proprietății intelectuale;*
- *de a delimita principalele segmente ale pieței proprietății intelectuale;*
- *de a determina oportunitatea înregistrării contractelor de licențiere a proprietății intelectuale.*

8. Managementul proprietății intelectuale în instituțiile de cercetare și universitare.

Rolul instituțiilor de cercetare și universitare în elaborarea OPI. Cercetarea și dezvoltarea inovațională în condițiile economiei de piață.

Specificul gestiunii și finanțării activității de cercetare. Tehnici decizionale în activitatea de cercetare. Rolul companiilor spin-off în încurajarea valorificării OPI.

Delimitarea drepturilor instituțiilor de cercetare și universitare asupra creațiilor elaborate în cadrul investigațiilor științifice de cele ale autorilor/inventatorilor.

Gestiunea și valorificarea creațiilor intelectuale elaborate din sursele bugetului de stat
Reforma cercetării în RM

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *specificul cercetării în condițiile economiei de piață;*
- *modalitățile de finanțare a cercetării;*
- *definirea companiilor spin-off;*
- *specificul managementului cercetării.*

Abilități:

- *de a specifica tehnicile decizionale în cadrul activității instituțiilor de cercetare;*
- *de a delimita drepturile instituțiilor de cercetare asupra creațiilor elaborate în cadrul investigațiilor științifice de cele ale autorilor.*

9. Particularitățile gestiunii proprietății intelectuale în cadrul IMM.

Prioritățile și particularitățile IMM în elaborarea și valorificarea OPI.

Aplicarea potențialului intelectual și transferul de cunoștințe principale surse a avantajelor competitive a IMM în epoca cunoașterii.

Rolul infrastructurii, facilităților financiare și fiscale în încurajarea activității inovative a IMM. Principiile funcționării întreprinderilor start-up.

Oportunitatea aplicării parteneriatului public-provat în funcționarea IMM-urilor inovative.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *prioritățile IMM în elaborarea și valorificarea OPI;*
- *principiile funcționării întreprinderilor start-app*

Abilități:

- *de a explica rolul și necesitatea infrastructurii în promovarea activității inovative a IMM;*
- *de a argumenta oportunitatea parteneriatului public-privat în domeniul inovativ.*

10. Aspecte manageriale ale activității de evaluare, evidență și inventariere a imobilizărilor necorporale

Imobilizările necorporale și clasificarea lor

Evaluarea OPI și aplicarea rezultatelor ei în gestiunea corporativă

Oportunitatea și principiile generale ale evidenței contabile a imobilizărilor necorporale.

Rolul evidenței contabile a OPI în luarea deciziilor manageriale veridice

Valoarea inițială a OPI, evidența intrărilor și ieșirilor

Modalități de amortizare a OPI

Inventarierea și ținerea registrelor imobilizărilor necorporale.

Sarcini pentru lucrul individual.

Cunoștințe:

- *semnificația imobilizărilor necorporale și tipologia lor;*
- *oportunitatea evaluării OPI pentru gestiunea corporativă;*
- *necesitatea includerii valorii proprietății intelectuale în bilanțul contabil;*
- *Specificul amortizării OPI.*

Abilități:

- *de a delimita imobilizările necorporale provenite din activitatea intelectuală de cele ce țin de drepturile asupra bunurilor materiale ale terților sau de practicarea unor activități licențiate;*
- *de a argumenta necesitatea evidenței contabile a proprietății intelectuale pentru eficientizarea deciziilor manageriale.*

5. Tematica lecțiilor practice

1. Rolul proprietății intelectuale în societatea cunoașterii.

Proprietatea intelectuală ca obiect al managementului.

1. Creativitatea și munca intelectuală. Cunoștințele și informațiile – principalele forme ale creațiilor intelectuale.

2. Caracterul imaterial al produselor intelectuale – premisa protecției juridice a creațiilor intelectuale. Obiectele proprietății intelectuale (OPI) și tipologia lor.

3. Transformarea creațiilor intelectuale în bunuri economice și mărfuri. Valoarea de înrebuițare și valoarea de schimb a bunurilor intelectuale.

4. Formarea sistemelor naționale de protecție a proprietății intelectuale și internaționalizarea ei. Constituirea protecției proprietății intelectuale în Republica Moldova.

5. Rolul proprietății intelectuale în condițiile epuizării resurselor naturale și societății bazate pe cunoaștere. Proprietatea intelectuală componenta definitivă a patrimoniului societății și celei corporative

6. Premizele, conceptul și funcțiile managementului proprietății intelectuale Obiectele și subiecții managementului proprietății intelectuale.

7. Dimensiunile structurală și funcțională ale managementului proprietății intelectuale. Managementul PI - parte componentă a managementului și culturii corporative.

Literatura de bază

1. Alpopi, C. Creativitate și inovare. București: ED. ASE, 2002.
2. Dulgheru V. , Cantemir L. , Carcea M. Manual de creativitate. Chișinău: AGEPI, 2000.
3. Badâr, Iu. Dimensiunea economică a proprietății intelectuale. Chișinău, AGEPI, 2014
4. Idris, K. Proprietatea intelectuală. Un instrument puternic pentru dezvoltarea economică. București: Ed. OSIM, 2006.
5. Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.

Literatura adițională

1. Graham Ph., Archer J. A Guide to managing Intellectual Property, UK Business Incubation, 2007
2. Munteanu, Ig., Ioniță, V. Managementul cunoștințelor. Chișinău: Cartier, 2005.
3. Chikago–Kent College of Law. Master of IP Management & Markets. <https://www.kentlaw.iit.edu/academics/master-of-ip-management-and-markets>
4. Intellectual property Teaching Kit. IP management. <https://euipo.europa.eu/knowledge/course/view.php?id=2025>
5. IP Academy, Singapore. IP Management Course & Toolkit for MOE <https://www.ipacademy.com.sg/ip-management-course-toolkit-moe>
6. The University of Queensland. Management of Intellectual Property (TIMS7326) <http://www.law.qmul.ac.uk/postgraduate/courses/items/138011.html>
7. The University of Minnesota. Strategic Management of Intellectual Property (SMIP): <https://www.law.umn.edu/course/6624/strategic-management-intellectual-property>
8. Зинов, В.Г. Управление интеллектуальной собственностью. Учеб. пособие. Москва: Дело, 2003.
9. Инновации и экономический рост. Москва: Наука, 2002

2. Gestiunea procesului inovațional – miezul managementului proprietății intelectuale.

1. Dezvoltarea inovațională – principal sursă a creșterii economice.
2. Brevetarea invențiilor – instrument indispensabil al gestiunii inovării. Criterii de brevetabilitate a invenției. Excepții de la brevetabilitate.
3. Prioritatea invenției. Data de deposit. Durata protecției prin brevet. Brevete clasice și de scurtă durată (modele de utilitate).
4. Specificul protecției și gestiunii altor tipuri de inovații: soiuri de plante; secrete comerciale (know-how); desene și modele industriale; software; rezultatele cercetărilor științifice; propuneri de raționalizare; metode de afaceri/business (soluții manageriale).
5. Managementul riscurilor inovaționale. Căile de diminuare a acestora. Capitalul venture.

Literatura de bază

1. Băloiu, L., Frăsineanu, C., Frăsineanu, I. managementul inovațional. București: Ed. ASE, 2007
2. Chirică; L. Managementul transferului internațional de tehnologie: București: All Internațional, 1997.
3. Corbu I. Managementul progresului tehnic, București: Ed. AISTEDA, 2001.
4. Jalencu, M., Rugină-Matran, V., Balmuş –Andone, M. Management inovațional și transfer tehnologic, Ghidul antreprenorului inovativ, Chișinău, CEP USM, 2015.

Literatura adițională

1. Drucker P. Inovația și sistemul antreprenorial. Practică și principii, București: Ed. Enciclopedică, 1993.
2. Drucker P. Managementul viitorului, București: ASAB, 2004.
3. Druker, P. Inovare și spirit întreprinzător. București: Teora, 2000.

4. The University of Leuven. Intellectual Property Management. https://onderwijsaanbod.kuleuven.be/syllabi/v/e/G0B01AE.htm#activetab=doelstellingen_idp6582032

3. Managementul imaginii afacerii și produselor/serviciilor.

1. Extinderea rolului imaginii și reputației afacerii, produselor/serviciilor în promovarea vânzărilor.

2. Semnele distinctive – instrumente eficiente în gestiunea, crearea și menținerea imaginii favorabile și reputației companiei. Tipologia semnelor distinctive.

3. Marca – instrument principal în comunicarea producătorului cu consumatorul. Funcțiile și tipologia mărcilor.

4. Coraportul dintre marcă și brand. Brandmanagement-ul. Branding-ul

5. Rolul denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate în în gestiunea și promovarea vânzărilor.

6. Potențialul economic și modalitățile de gestiune a numelor comerciale și numelor de domeniu.

7. Designul industrial – instrument eficient al distinctivității mărfurilor. Designmanagementul.

Literatura de bază

1. Gongea A. Ideile vând! Designmanagement și succesul de piață, București: Cartea Universitară, 2004.

2. Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.

3. Note de curs în domeniul proprietății intelectuale. Chișinău: AGEPI, 201

4. Șerbulescu L., Bondrea A., Gârdan D.A., Geangu I. P. Managementul mărcii și al imaginii de marcă, București: Ed. Fundației „România de mâine”, 2007.

Literatura adițională

1. Aaker, D. Managementul capitalului unui brand: cum să valorificăm numele unui brand. București: Brandbuilders, 2005.

2. Băcanu, I. Firma și emblema comercială. București: Lumina Lex, 1998.

3. Cornish, W.R. Intellectual property: patents, copyright, trade marks and allied rights. London: Sweet & Maxwell, 1999.

4. Haig, M. Mari succese ale unor branduri renumite. București: Meteor Press, 2009.

5. Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.

6. Рудая, Е.А. Основы бренд-менеджмента. Москва: Аспект Пресс, 2006.

7. Зотов, В.В. Ценность бренда. Москва: ООО «Маркет ДС Корпорейшн», 2005.

4. Serviciul de gestiune a proprietății intelectuale din cadrul companiei și funcțiile lui.

1. Oportunitatea creării unui serviciu corporativ de management al PI în vederea gestiunii eficiente a acesteia. Principii generale ale organizării și funcțiile lui.

2. Gestiunea valorificării potențialului intelectual prin elaborarea și realizarea politicilor și strategiilor corporative în domeniul PI.

3. Identificarea formei adecvate a protecției creațiilor intelectuale. Formarea, asigurarea protecției optime și valorificarea portofoliului de OPI.

4. Delimitarea drepturilor corporative de cele ale inventatorilor/autorilor asupra OPI. Inventiile de serviciu.

5. Gestiunea activităților de încurajare a creativității angajaților și a valorificării OPI, inclusiv prin comercializarea acestora.

Literatura de bază

1. Badâr, Iu. Dimensiunea economică a proprietății intelectuale. Chișinău, AGEPI, 2014

2. Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.

Literatura adițională

1. Intellectual property Teaching Kit. IP management. <https://euipo.europa.eu/knowledge/course/view.php?id=2025>

2. IP Academy, Singapore. IP Management Course & Toolkit for MOE <https://www.ipacademy.com.sg/ip-management-course-toolkit-moe>

3. Якимихо А.П., Олехнович Г.И. Управление объектами интеллектуальной собственности, Минск: ГИУСТ БГУ, 2006.

4. Инновационное развитие: экономика, интеллектуальные ресурсы, управление знаниями/Под ред. Б.З. Мильнера. Москва: ИНФРА-М, 2010.

5. Инновационный менеджмент: концепции, многоуровневые стратегии и механизмы инновационного развития. Учеб. пособие/Под ред. В.М. Аньшина, А.А. Дагаева, 2-е изд., перераб., доп. Москва: Дело, 2006.

5. Piața proprietății intelectuale și transferul tehnologic.

1. Comercializarea OPI – principala modalitate de încorporare a proprietății intelectuale în circuitul economic.

2. Modalități de utilizare comercială a proprietății intelectuale: licențiere; cesiune; gaj; franchising; includere în capitalul social și bilanțul contabil etc.

3. Instrumentele de plată pe piața proprietății intelectuale: redevențele și sumele forfrire.

4. Specificul cererii și ofertei pe piața proprietății intelectuale. Principalele segmente ale pieței proprietății intelectuale. Piața mondială a proprietății intelectuale.

5. Noțiunea de transfer tehnologic și rolul lui în gestiunea afacerii. Mecanismul funcționării transferului tehnologic în condițiile economiei de piață. Politici corporative de transfer tehnologic. Infrastructura transferului tehnologic.

6. Înregistrarea contractelor de comercializare a proprietății industriale și rolul lor în politicile inovaționale și industriale ale statului.

Literatura de bază

1. Chirică; L. Managementul transferului internațional de tehnologie: București: All Internațional, 1997.

2. Jalencu, M., Rugină-Matran, V., Balmuş –Andone, M. Management inovațional și transfer tehnologic, Ghidul antreprenorului inovativ, Chișinău, CEP USM, 2015.

3. Note de curs în domeniul proprietății intelectuale. Chișinău: AGEPI, 2017.

4. Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.

Literatura adițională

1. Дежина И. Г., Салтыков Б. Г. Механизмы стимулирования коммерциализации исследований и разработок. М.: ИЭПП, 2004. Конов, Ю.П.,

2. Гончаренко, Л.П. Рынок интеллектуальной собственности. Москва: Экономика, 2010.

6. Subiecte pentru teze anuale

1. Specificul producției cunoștințelor și informațiilor vs fabricarea mărfurilor tradiționale.

2. Oportunitatea și modalitățile de protecție în străinătate a OPI.

3. Cauzele receptivității insuficiente a businessului la aplicarea rezultatelor cercetărilor științifice.

4. Sarcinile statului în încurajarea creativității.

5. Principalele cerințe și sarcini ale serviciului de gestionare a proprietății intelectuale a întreprinderii.

6. Caracterul teritorial al protecției brevetelor de invenție și consecințele lui

7. Mecanisme de susținere a activităților inovative ale angajaților.
8. Specificul protecției secretelor comerciale.
9. Goodwill-ul – categorie a economiei bazate pe cunoaștere și imagine.
10. Delimitarea noțiunilor de drept de autor și copyright.
11. Auditul proprietății intelectuale și rolul lui în optimizarea valorificării proprietății intelectuale.
12. Modalități comerciale și noncomerciale de transfer tehnologic.
13. Spionajul industrial și proprietatea intelectuală.
14. Capacitățile stimulatorii ale conceptului șumpeterian al Inovatorului.

7. Teme pentru teze de licență

1. Capitalul intelectual – categorie adecvată a economiei de piață și a managementului corporativ.
2. Mărcile notorii – instrument efficient al managementului proprietății intelectuale.
3. Extinderea rolului designului industrial în gestionarea afacerii
4. Factorii ce împiedică formarea și extinderea pieței proprietății intelectuale în Republica Moldova.
5. Evaluarea nivelului de conștientizare de către corpul managerial din Republica Moldova a necesității, principiilor generale și sarcinilor managementului proprietății intelectuale.
6. Perspectivele tranziției Republicii Moldova la calea inovațională a creșterii economice
7. Extinderea rolului capitalului intelectual în societatea cunoașterii
8. Marca – instrument de gestionare a comunicării producătorului cu consumatorii.
9. Infrastructura proprietății intelectuale din RM și funcționarea ei.
10. Politici și strategii corporative în domeniul proprietății intelectuale.

8. Subiecte pentru evaluare

1. Creativitatea și munca intelectuală – surse ale creațiilor (produselor) intelectuale. Cunoștințele și informațiile – principalele forme ale creațiilor intelectuale. Caracterul imaterial al produselor intelectuale
2. Oportunitatea protecției juridice a creațiilor intelectuale.
3. Transformarea creațiilor intelectuale în bunuri economice și specificul lor. Valoarea de înrebuințare și valoarea de schimb a bunurilor intelectuale.
4. Obiectele proprietății intelectuale (OPI) și tipologia lor: proprietatea industrial; obiectele dreptului de autor și drepturilor conexe.
5. Formarea sistemelor naționale de protecție a proprietății intelectuale și internaționalizarea ei. Constituirea protecției proprietății intelectuale în Republica Moldova.
6. Rolul proprietății intelectuale în condițiile epuizării resurselor naturale și societății bazate pe cunoaștere.
7. Premizele și oportunitatea gestiunii proprietății intelectuale.
8. Proprietatea intelectuală – componenta definitorie a patrimoniului societății și celei corporative.
9. Conceptul și funcțiile managementului proprietății intelectuale. Obiectele și subiecții managementului proprietății intelectuale.
10. Aspectele macro- și microeconomice ale managementului proprietății intelectuale.
11. Dimensiunile structurală și funcțională ale managementului proprietății intelectuale.
12. Managementul PI - parte componentă a managementului și culturii corporative.
13. Dezvoltarea inovațională – principal sursă a creșterii economice.
14. Brevetarea invențiilor – instrument indispensabil al gestiunii inovării. Criterii de brevetabilitate a invenției. Excepții de la brevetabilitate.
15. Prioritatea invenției. Data de deposit.
16. Brevete clasice și de scurtă durată (modele de utilitate). Durata protecției prin brevet

17. Specificul protecției și gestiunii altor tipuri de inovații: soiuri de plante; secrete comerciale (know-how); desene și modele industriale; software; rezultatele cercetărilor științifice; propuneri de raționalizare; metode de afaceri/business (soluții manageriale).

18. Managementul riscurilor inovaționale. Căile de diminuare a acestora. Capitalul venture.

19. Extinderea rolului imaginii și reputației afacerii, produselor/serviciilor în promovarea vânzărilor.

20. Semnele distinctive – instrumente eficiente în gestiunea, crearea și menținerea imaginii favorabile și reputației companiei. Tipologia semnelor distinctive.

21. Marca – instrument principal în comunicarea producătorului cu consumatorul. Funcțiile și tipologia mărcilor.

22. Coraportul dintre marcă și brand. Brandmanagement-ul. Branding-ul.

23. Rolul denumirilor de origine, indicațiilor geografice și specialităților tradiționale garantate în gestiunea și promovarea vânzărilor.

24. Potențialul economic și modalitățile de gestiune a numelor comerciale.

25. Potențialul economic și modalitățile de gestiune a numelor de domeniu.

26. Designul industrial – instrument eficient al distinctivității mărfurilor. Designmanagementul.

27. Specificul protecției obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe. Oportunitatea unor modalități speciale de gestiune a valorificării comerciale a acestora.

28. Constituirea sistemelor naționale și celui internațional de gestiune colectivă a obiectelor dreptului de autor și drepturilor conexe.

29. Principiile de funcționare a societăților de gestiune colectivă. Atribuțiile și responsabilitățile societăților de gestiune colectivă.

30. Relațiile societăților de gestiune colectivă cu utilizatorii creațiilor artistice/literare și autoritățile publice.

31. Oportunitatea creării unui serviciu corporativ de management al PI în vederea gestiunii eficiente a acesteia. Principii generale ale organizării și funcțiile lui.

32. Gestiunea valorificării potențialului intelectual prin elaborarea și realizarea politicilor și strategiilor corporative în domeniul PI.

33. Identificarea formei adecvate a protecției creațiilor intelectuale. Formarea, asigurarea protecției optime și valorificarea portofoliului de OPI.

34. Delimitarea drepturilor corporative de cele ale inventatorilor/autorilor asupra OPI. Invențiile de serviciu.

35. Gestiunea activităților de încurajare a creativității angajaților și a valorificării OPI, inclusiv prin comercializarea acestora.

36. Comercializarea OPI – principala modalitate de încorporare a proprietății intelectuale în circuitul economic.

37. Modalități de utilizare comercială a proprietății intelectuale: licențiere; cesiune; gaj; franchising; includere în capitalul social și bilanțul contabil etc.

38. Instrumentele de plată pe piața proprietății intelectuale: redevențele și sumele forfrire.

39. Specificul cererii și ofertei pe piața proprietății intelectuale.

40. Principalele segmente ale pieței proprietății intelectuale. Piața mondială a proprietății intelectuale.

41. Noțiunea de transfer tehnologic și rolul lui în gestiunea afacerii. Mecanismul funcționării transferului tehnologic în condițiile economiei de piață. Politici corporative de transfer tehnologic. Infrastructura transferului tehnologic.

42. Înregistrarea contractelor de comercializare a proprietății industriale și rolul lor în politicile inovaționale și industriale ale statului.

43. Rolul instituțiilor de cercetare și universitare în elaborarea OPI.

44. Cercetarea și dezvoltarea inovațională în condițiile economiei de piață.

45. Specificul gestiunii și finanțării activității de cercetare.

46. Tehnici decizionale în activitatea de cercetare. Rolul companiilor spin-off în încurajarea valorificării OPI.
47. Delimitarea drepturilor instituțiilor de cercetare și universitare asupra creațiilor elaborate în cadrul investigațiilor științifice de cele ale autorilor/inventatorilor.
48. Gestiunea și valorificarea creațiilor intelectuale elaborate din sursele bugetului de stat
49. Principalele prevederi ale reformei cercetării în RM
50. Prioritățile și particularitățile IMM în elaborarea și valorificarea OPI.
51. Aplicarea potențialului intelectual și transferul de cunoștințe principala sursă a avantajelor competitive a IMM în epoca cunoașterii.
52. Rolul infrastructurii și asistenței financiare și fiscale în încurajarea activității inovative a IMM. Principiile funcționării întreprinderilor start-app.
53. Oportunitatea aplicării parteneriatului public-provat în funcționarea IMM-urilor inovative.
54. Imobilizările necorporale și clasificarea lor
55. Evaluarea OPI și aplicarea rezultatelor ei în gestiunea corporativă
56. Oportunitatea și principiile generale ale evidenței contabile a imobilizărilor necorporale.
57. Rolul evidenței contabile a OPI în luarea deciziilor manageriale veridice
58. Valoarea inițială a OPI, evidența intrărilor și ieșirilor
59. Modalități de amortizare a OPI
60. Inventarierea și ținerea registrelor imobilizărilor necorporale.

9. Bibliografie recomandată

- Alpopi, C. Creativitate și inovare. București: ED. ASE, 2002
- Badâr, Iu. Dimensiunea economică a proprietății intelectuale. Chișinău, AGEPI, 2014.
- Băloiu, L., Frăsineanu, C., Frăsineanu, I. managementul inovațional. București: Ed. ASE, 2007.
- Bucur V., Badâr Iu., Cravcenco R. Indicații metodice privind evaluarea și contabilitatea activelor nemateriale. Chișinău, AGEPI, 2005.
- Chirică; L. Managementul transferului internațional de tehnologie: București: All Internațional, 1997.
- Cohen, J. Active necorporale: evaluare și beneficii economice. București: Irecson, 2008.
- Corbu I. Managementul progresului tehnic, București: Ed. AISTEDA, 2001.
- Jalencu, M., Rugină-Matran, V., Balmuș –Andone, M. Management inovațional și transfer tehnologic, Ghidul antreprenorului inovativ, Chișinău, CEP USM, 2015.
- Cuciureanu, Gh.
Managementul sistemului național de cercetare: între globalizare și provincializare. Chișinău : Pro Edit, 2011.
- Drucker P. Inovația și sistemul antreprenorial. Practică și principii, București: Ed. Enciclopedică, 1993.
- Drucker P. Managementul viitorului, București: ASAB, 2004.
- Druker, P. Inovare și spirit întreprinzător. București: Teora, 2000.
- Gongea A. Ideile vând! Designmanagement și succesul de piață, București: Cartea Universitară, 2004.
- Graham Ph., Archer J. A Guide to managing Intellectual Property, UK Business Incubation, 2007.
- Ficsor M., Berasneviciute G., Dreptul de autor și drepturile conexe. Chișinău: Cartier, 2012.
- Ficsor M., Collective management of copyright and related rights. Geneva: WIPO, 2002.
- Hagoort, G. Managementul artelor în stil antreprenorial. Chișinău: Ed. Epigraf, 2005.
- Hîncu R. Economia informațională: aspecte manageriale și investiționale, Chișinău: [s.n.], 2002.
- Hrișcev. E. Managementul inovațional. Chișinău: ASEM, 2001.

- Idris, K. Proprietatea intelectuală. Un instrument puternic pentru dezvoltarea economică. București: Ed. OSIM, 2006.
- Florescu M.S. Managementul cercetării științifice, București: Ed. ASE, 2006;
- Introducere în proprietatea Intelectuală. București: Ed. Rosetti, 2001.
- Munteanu, Ig., Ioniță, V. Managementul cunoștințelor. Chișinău: Cartier, 2005.
- Note de curs în domeniul proprietății intelectuale. Chișinău: AGEPI, 2017.
- Popovici, Gh., Bucatinschi, A. Afaceri inovatoare. Chișinău: Ed. Arc, 2013.
- Proprietatea intelectuală în cifre. Indicatorii statistici privind funcționarea Sistemului național de proprietate intelectuală în Republica Moldova (1993-2016). Chișinău: AGEPI, 2017.
- Roș, V. Dreptul proprietății intelectuale. București: Global Lex, 2001.
- Ștrenc, A., Ionescu, B., Gheorghiu, GH. Dreptul brevetului. Vol. I, II. București: Lumina Lex, 2005.
- Săvescu Dan, Budală Adrian. Proprietatea intelectuală în România și unele țări din UE. Brașov : Lux Libris, 2008.
- Șerbulescu L., Bondrea A., Gârdan D.A., Geangu I. P. Managementul mărcii și al imaginii de marcă, București: Ed. Fundației „România de mâine”, 2007.
- Ștrenc A.C., Popescu M. Valorificarea rezultatelor cercetării din universități. Proprietatea intelectuală și planul de afaceri. Sibiu: Editura Universității "Lucian Blaga", 2011.
- Volcinschi, V., Chiroșca, D. Dreptul proprietății intelectuale. Chișinău: Museum, 2001.
- Зинов В.Г. Управление интеллектуальной собственностью, Москва: Изд-во «Дело», 2003.
- Рудая Е.А. Основы бренд-менеджмента. Москва: Аспект Пресс, 2006.
- Якимихо А.П., Олехнович Г.И. Управление объектами интеллектуальной собственности, Минск: ГИУСТ БГУ, 2006.
- Macovei I. Dreptul proprietății intelectuale, ediția a 2-a, București: Ed. CH.Beck, 2006.
- Roș V. Dreptul proprietății intelectuale, București: Ed. Global Lex, 2001.
- Badâr, Iu. Dimensiunea economică a proprietății intelectuale, Chișinău, AGEPI, 2014.
- Bugaian, L., coord. Antreprenoriat. Inițierea afacerii, Chișinău, “Elena-V.I.”, 2010 .
- Ganea, V. Managementul inovativ în economie și business, Curs de lecții pentru ciclul III – Doctorat, Chișinău, USPEE, 2016.
- Jalencu, M., Niculiță, A., Paladi, F. (coord.), Bulimaga, T., Balmuș-Andone, M., Rugină-Matran, V., Sistemul inovativ al universității: intraprenoriatul mediului universitar (pe exemplul Universității de Stat din Moldova), Chișinău, CEP USM, 2015.
- Introducere în proprietatea intelectuală, București, Editura Rosetti, 2001.
- Bernaut C., Lucas A., Lucas Ag., Traite de la proprieete litteraire et artistique. Paris: Lexis Nexis, 2017.
- Bodoașcă T., Dreptul proprietății intelectuale. București: Universul juridic, 2012.
- Dănilă L., Dreptul de autor. București: All Back, 2005.
- Eminescu Y., Dreptul de autor. București: Lumina Lex, 1997.
- Florea B., Contracte de valorificare a drepturilor patrimoniale de autor. București: Pro universitaria, 2013.
- Fiscor, M. Gestiunea colectivă a drepturilor de autor și drepturilor conexe. București: Universul juridic, 2010
- Gheorghiu Gh., Operele audiovizuale. București: Lumina Lex, 2004.
- Harms J., The Enforcement of Intellectual Property. A case book. Geneva: WIPO, 2012.
- Roș V., Bogdan D., Spineanu-Matei O., Dreptul de autor și drepturile conexe. Tratat. București: All Beck, 2005.
- Roș V., Dreptul proprietății intelectuale. Dreptul de autor, drepturile conexe și drepturile sui-generis. Vol. I. București: C.H.Beck, 2016.
- Savu M., Romițan C., Drepturile artiștilor interpreți sau executanți. București: Universul juridic, 2008.

Țiganaș I., Dreptul de autor și drepturile conexe. Volum în scheme. Chișinău: F.E.-P. Tipografia Centrală, 2018.

Philippot N., Mechelen L., Richter A. Competitivitatea și dezvoltarea sectorului privat, Republica Moldova 2011: Încurajarea Dezvoltării Sectorului IMM. Chișinău: Imona Grup SRL, 2011.

Valuing Intellectual Property in Japan, Britain and the United States. Edited by Ruth Taplin, 2004.

Дежина И. Г., Салтыков Б. Г. Механизмы стимулирования коммерциализации исследований и разработок. М.: ИЭПП, 2004.

Коваль Л.С. Механизмы и ресурсы национальной системы управления инновациями в России, Москва: Изд-во Спутник, 2010.

Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент, 3-е изд., Санкт-Петербург: Питер, 2002.

Цыбулєв, П.Н. Оценка интеллектуальной собственности. Киев: ГИИС, 2008.

Surse electronice:

Chikago–Kent College of Law. Master of IP Management & Markets.

<https://www.kentlaw.iit.edu/academics/master-of-ip-management-and-markets>

Covlea, M. Contabilitatea activelor necorporale

<http://www.ucdc.info/cd/fisiere/2497732749>

Intellectual property Teaching Kit. IP management.

<https://euipo.europa.eu/knowledge/course/view.php?id=2025>

Ezell Stephen J., Atkinson Robert D. International Benchmarking of Countries' Policies and Programs Supporting SME Manufacturers. 2011. <http://www.nist.gov/mep/upload/International-Benchmarking-of-Countries-SME-Support-Programs-and-Policies-2.pdf>

IP Academy, Singapore. IP Management Course & Toolkit for MOE

<https://www.ipacademy.com.sg/ip-management-course-toolkit-moe>

The University of Queensland. Management of Intellectual Property (TIMS7326)

<http://www.law.qmul.ac.uk/postgraduate/courses/items/138011.html>

The University of Minnesota. Strategic Management of Intellectual Property (SMIP):

<https://www.law.umn.edu/course/6624/strategic-management-intellectual-property>

The University of Leuven. Intellectual Property Management.

https://onderwijsaanbod.kuleuven.be/syllabi/v/e/G0B01AE.htm#activetab=doelstellingen_idp6582032

Queen Mary University of London. Management of Intellectual Property MSc (9 months Full-time / 2 years Part-time)

<http://www.law.qmul.ac.uk/postgraduate/courses/items/138007.html>

Качанов И.В. Основы управления интеллектуальной собственностью.

<http://www.bntu.by/images/stories/fes/content/gidravlika/ouis.pdf>

Acte normative

Codul cu privire la știință și inovare nr. 259-XV din 15.07.2004//Monitorul Oficial nr.125-129 din 30.07.2004;

Codul educației nr. 152 din 17.07.2014//Monitorul Oficial, nr. 319-324 din 24.10. 2014.

Legea privind protecția desenelor și modelelor industriale nr. 161 din 12.07.2007//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 136-140 din 31.08.2007;

Legea privind protecția mărcilor nr. 38 din 29.02.2008//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 99-101 din 06.06.2008;

Legea privind protecția soiurilor de plante nr. 39 din 29.02.2008//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 99-101 din 06.06.2008;

Legea privind protecția invențiilor nr. 50 din 07.03.2008//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 117-119 din 04.07.2008;

Legea privind protecția indicațiilor geografice, denumirilor de origine și specialităților tradiționale garantate nr. 66 din 27.03.2008//Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 134-137 din 25.07.2008;

Legea cu privire la secretul comercial nr.171 din 06.07.1994//Monitorul Oficial nr.;

Legea cu privire la parcurile științifico-tehnologice și a incubatoarele de inovare nr.138 din 21.07.2007//Monitorul Oficial, nr. 107-111 din 2007;

Legea cu privire la întreprinderile mici și mijlocii. 179, din 21.07.2016//Monitorul Oficial nr.

Regulamentul privind obiectele de proprietate industrială create în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1609 din 31.12.2003, Monitorul Oficial, nr. 6-12d in 01.01.2004.

Hotărîre Nr. 774 din 13.08.1997 cu privire la nomenclatorul serviciilor cu semnificație juridică în domeniul protecției obiectelor proprietății intelectuale. In: Monitorul Oficial, 1997, nr. 57-58.

Strategia Națională în domeniul proprietății intelectuale până în anul 2020 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 880 din 22.11.2012//Monitorul Oficial nr. 245-247 din 30.11.2012.

Strategia inovațională a Republicii Moldova pentru perioada 2013-2020 ”Inovații pentru competitivitate” aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 952 din 27.11.2013//Monitorul Oficial nr. 284-289 din 06.12.2013;

Strategia de cercetare-dezvoltare a Republicii Moldova până în a. 2020 aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 920 din 07.11.2014//Monitorul Oficial nr. 386-396 din 26.12.2014.

Notă:

Conținutul publicației aparține în exclusivitate autorului și nu poate fi, în nici un fel, considerat ca reprezentând opinia Uniunii Europene.